

από κ. Παπαδημητρίου

Αρχείο

Θέμα: Απόρρητο χρηματιστηριακών συναλλαγών

1. Η ισχύουσα νομοθεσία προβλέπει ως κανόνα το απόρρητο των χρηματιστηριακών συναλλαγών, όπως προκύπτει από τις ακόλουθες, ιδίως, διατάξεις:

α. Η αρχή της μυστικότητας των χρηματιστηριακών συναλλαγών κατοχυρώνεται στο άρθρο 69 του β.δ. 12/16 Ιουνίου 1909. Εξάλλου, στο άρθρο 19 παρ. 1 του ν. 3632/1928 ορίζεται η υποχρέωση του χρηματιστή να μην ανακοινώνει σε άλλο χρηματιστή την ταυτότητα του εντολέα, εκτός και αν αυτός το επιτρέψει ρητά. Σχετικές ρυθμίσεις περιέχονται επίσης στην ισχύουσα νομοθεσία για την καταγραφή των χρηματιστηριακών συναλλαγών (άρθρο 27 του ν. 1806/1988 και της απόφασης του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας που το εξειδικεύει).

β. Οι Εταιρείες Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών, Λήψης και Διαβίβασης Εντολών, Διαχείρισης Αμοιβαίων Κεφαλαίων και Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου, κάθε -φυσικό ή νομικό- πρόσωπο που συμμετέχει με οποιονδήποτε τρόπο στην αγορά κεφαλαίου καθώς επίσης οι δημόσιες υπηρεσίες υποχρεούνται να παρέχουν στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς έγγραφα, στοιχεία ή πληροφορίες χρήσιμα για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της (άρθρο 76 παρ. 12 του ν. 1969/1991, όπως προστέθηκε με το άρθρο 14 παρ. 1 του ν. 2651/1998). Από την υποχρέωσή τους αυτή δεν μπορούν να απαλλαγούν, επικαλούμενοι το επαγγελματικό ή άλλο απόρρητο. Στους παραβάτες επιβάλλεται πρόστιμο έως το ποσό των 100.000.000 δρχ. (άρθρο 76 παρ. 15 του ν. 1969/1991, όπως προστέθηκε με το άρθρο 14 παρ. 1 του ν. 2651/1998).

γ. Πρόσωπα που άσκησαν ή ασκούν οποιαδήποτε δραστηριότητα για λογαριασμό της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς απαγορεύεται να γνωστοποιούν σε οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο και δημόσια αρχή τα παραπάνω έγγραφα, πληροφορίες και στοιχεία (άρθρο 76 παρ. 13 του ν. 1969/1991, όπως προστέθηκε με το άρθρο 14 παρ. 1 του ν. 2651/1998). Η απαγόρευση δεν είναι απόλυτη, αίρεται δε για ρητά προβλεπόμενους στο νόμο λόγους.

δ. Η απαγόρευση δεν ισχύει, μεταξύ άλλων, όταν πρόκειται για γνωστοποίηση που αφορά αναφορά από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς τυχόν αξιόποινων πράξεων στις αρμόδιες εισαγγελικές και δικαστικές αρχές (περίπτ. δ) και «μετά την έκδοση ειδικά αιτιολογημένου βουλεύματος από το αρμόδιο δικαστικό συμβούλιο κατά τη διάρκεια ανάκρισης, προανάκρισης ή προκαταρκτικής εξέτασης, ύστερα από σχετικό

αίτημα του Εισαγγελέα ή του Ανακριτή ή μετά από απόφαση του Δικαστηρίου, ενώπιον του οποίου εκκρεμεί υπόθεση, εφόσον η παροχή τους είναι αναγκαία για τη διαπίστωση και την τιμωρία πλημμελήματος ή κακουργήματος» (περίπτ. η).

2. Εάν έτσι δεν συντρέχει κάποιος από τους λόγους που αίρουν την απαγόρευση, η γνωστοποίηση στοιχείων σχετικών με τις χρηματιστηριακές συναλλαγές δεν επιτρέπεται. Η παραβίαση της υποχρέωσης τιμωρείται ως πλημμέλημα, σύμφωνα με τους ορισμούς του άρθρου 371 ΠΚ (άρθρο 76 παρ. 14 του ν. 1969/1991, όπως προστέθηκε με άρθρο 14 παρ. 1 του ν. 2651/1998).

3. Η δημοσιοποίηση των χρηματιστηριακών συναλλαγών βουλευτών (και, ενδεχομένως, άλλων προσώπων που συμμετέχουν στη δημόσια ζωή) δεν έχει έρεισμα στην ισχύουσα νομοθεσία, εκτός αν αυτοί την επιχειρήσουν αυτοβούλως.

4. Πρέπει, τέλος, να σημειωθεί ότι η δημοσιοποίηση των χρηματιστηριακών συναλλαγών προϋποθέτει επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η οποία διέπεται από τη σχετική νομοθεσία (άρθρο 9Α Συντ. και ν. 2472/1997). Η επεξεργασία τους επιτρέπεται μόνον είτε όταν ο ενδιαφερόμενος έχει παράσχει προηγουμένως τη συγκατάθεσή του είτε για συγκεκριμένους λόγους που ανάγονται στο δημόσιο συμφέρον (άρθρο 5).

5. Τίποτε από τα δύο δεν ισχύει καταρχήν στην εξεταζόμενη περίπτωση. Συνεπώς, φαίνεται να μην είναι νόμιμη η επεξεργασία και, πολύ περισσότερο βέβαια, η δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων της. Η επεξεργασία θα μπορούσε πάντως να θεωρηθεί κατ' εξαίρεση θεμιτή μετά από συγκεκριμένη στάθμιση συγκρουόμενων έννομων αγαθών.

Αθήνα, 2 Ιουλίου 2003